

Ισότητα των φύλων

Τι ορίζουμε ως ισότητα των φύλων

Ως **ισότητα των φύλων**, ορίζουμε την κατάσταση της ίσης ευκολίας πρόσβασης σε πόρους και ευκαιρίες ανεξαρτήτως **φύλου**,

συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής συμμετοχής της λήψης αποφάσεων και της ίσης αντιμετώπισης από τον νόμο. Σύμφωνα με τη [Unicef](#), ως ισότητα ορίζεται *Η απόλαυση ίσων δικαιωμάτων και ίσης μεταχείρισης από άνδρες, γυναίκες, αγόρια και κορίτσια σε όλες τις*

πτυχές της ζωής

Η ισότητα των φύλων είναι κάτι περισσότερο από ίσα δικαιώματα, συνδέεται στενά με τα δικαιώματα των γυναικών και συχνά απαιτεί μεταρρυθμίσεις. Από το 2017, το παγκόσμιο κίνημα για την ισότητα των φύλων δεν έχει ενσωματώσει την πρόταση των φύλων εκτός από τις γυναίκες και τους άνδρες ή τις ταυτότητες φύλου εκτός του δυαδικού φύλου.

Νομική βάση

Από το 1957, η αρχή σύμφωνα με την οποία άνδρες και γυναίκες πρέπει να

λαμβάνουν ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας κατοχυρώθηκε στις Συνθήκες της ΕΕ (σήμερα: άρθρο 157 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)). Το άρθρο 153 της ΣΛΕΕ επιτρέπει στην ΕΕ να δρα στον ευρύτερο τομέα των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης σε

θέματα εργασίας, και, στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 157 της ΣΛΕΕ επιτρέπει τη θετική δράση για την ενίσχυση της θέσης των γυναικών. Επιπλέον, το άρθρο 19 της ΣΛΕΕ προβλέπει την θέσπιση νομοθεσίας για την καταπολέμηση των πάσης φύσεως διακρίσεων, περιλαμβανομένων των διακρίσεων λόγω φύλου. Βάσει των άρθρων 79 και 83 της ΣΛΕΕ εγκρίθηκε νομοθεσία κατά της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών, και το πρόγραμμα «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια» χρηματοδοτεί, μεταξύ άλλων, μέτρα που συμβάλλουν στην εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών, με βάση το άρθρο 168 της ΣΛΕΕ.

ΠΟΤΕ ΨΗΦΙΣΤΗΚΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Η ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ

Σύνταγμα του 2001 (ΦΕΚ 85/Α/18-4-2001)

«Οι Έλληνες και οι Ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις.» ενώ το **Άρθρο 116 παρ.2 αναφέρει ότι:** «Δεν αποτελεί διάκριση λόγω φύλου η λήψη θετικών μέτρων για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το Κράτος μεριμνά για την άρση των ανισοτήτων που υφίστανται στην πράξη, ιδίως σε βάρος των γυναικών.»

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Το Κοινοβούλιο διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην υποστήριξη των πολιτικών για τις ίσες ευκαιρίες, ιδίως μέσω της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (FEMM). Για την ίση μεταχείριση στην αγορά εργασίας, το Κοινοβούλιο ενεργεί με βάση τη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Σχετικά παραδείγματα είναι:

- η οδηγία (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, σχετικά με την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής για τους γονείς και τους φροντιστές και την κατάργηση της οδηγίας 2010/18/ΕΕ του Συμβουλίου η οποία εγκρίθηκε από το ΕΚ και το Συμβούλιο τον Ιούνιο 2019. Η οδηγία θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή από τα κράτη μέλη της ΕΕ έως την 1η Αυγούστου 2021·
- η πρόσφατη πρόταση οδηγίας για ενίσχυση της εφαρμογής της αρχής της ίσης αμοιβής για ίση εργασία ή για εργασία ίσης αξίας μεταξύ ανδρών και γυναικών μέσω μισθολογικής διαφάνειας και μηχανισμών επιβολής .

Επιπλέον, το Κοινοβούλιο συμβάλλει στη συνολική εξέλιξη της πολιτικής στον τομέα της ισότητας των φύλων, μέσω των εκθέσεων πρωτοβουλίας, των εργαστηρίων και των ακροάσεων του και επισύροντας την προσοχή άλλων θεσμικών οργάνων σε ειδικά προβλήματα. Στις 3 Μαρτίου 2021 διοργανώθηκε διαδικτυακό σεμινάριο με τίτλο «Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας — Η ηγετική θέση της γυναίκας στον αγώνα κατά της νόσου COVID-19», το οποίο επικεντρώθηκε στους επιστήμονες και τους φροντιστές. Διοργανώθηκε επίσης

διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών με τίτλο «Είμαστε ισχυρές: Γυναίκες που ηγούνται του αγώνα κατά της νόσου COVID-19»

Γιατί έχει σημασία η ισότητα των φύλων

Η ισότητα των φύλων είναι θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα και είναι ένα

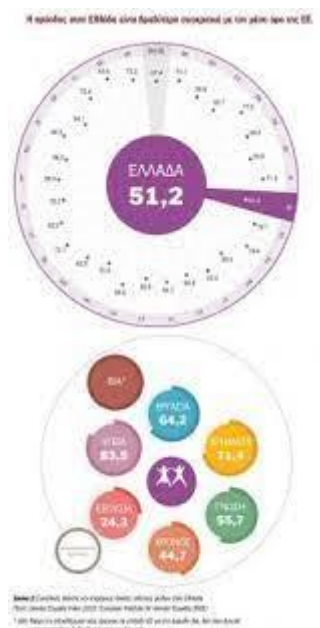

εγκάρσιο ζήτημα ζωτικής σημασίας για την οικοδόμηση μιας υγιούς κοινωνίας, την έξοδο από τον φαύλο κύκλο της φτώχειας και τη διασφάλιση ποιοτικής

εκπαίδευσης για όλους. Η ισότητα των φύλων σημαίνει ότι όλοι είναι ίσοι και ότι οι ανάγκες, οι στόχοι και οι συμπεριφορές τους θεωρούνται ισότιμες. Μπορεί οι άνδρες και οι γυναίκες έχουν βιολογικές διαφορές, αλλά όλοι τους πρέπει να είναι ελεύθεροι να δημιουργούν, να κάνουν τις επιλογές τους και να συμμετάσχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στην κοινότητά τους

Τις τελευταίες δεκαετίες, σημειώθηκε κάποια πρόοδος στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων. Ωστόσο, οι γυναίκες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν εμπόδια στην πρόσβαση σε αξιοπρεπή εργασία, βασική εκπαίδευση και υγειονομική περίθαλψη. Είναι θύματα βίας και διακρίσεων και υποεκπροσωπούνται στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Η πανδημία του κορονοϊού αποτελεί απειλή για την πρόοδο στον τομέα της ισότητας των φύλων. Περισσότερο από ποτέ άλλοτε, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής οφείλουν να αξιοποιήσουν τα δεδομένα, τα στοιχεία και τους πόρους του EIGE για να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν λύσεις που θα προωθούν την ισότητα των φύλων στην κοινωνία μας, τόσο κατά τη διάρκεια όσο και μετά το πέρας της πανδημίας. **Τελευταία η Ελλάδα μεταξύ των χωρών της ΕΕ σε θέματα ισότητας των φύλων.** Οι μεγαλύτερες ανισότητες εντοπίζονται στη χώρα μας στον τομέα της εξουσίας, όπου η Ελλάδα καταλαμβάνει την 26η θέση στην ΕΕ -ο υπο-τομέας στον οποίο έχουμε τη χαμηλότερη βαθμολογία είναι εκείνος της λήψης οικονομικών αποφάσεων.

Άξονες προτεραιότητας για την ισότητα των φύλων

Η ισότητα των φύλων οργανώνεται γύρω από τέσσερις άξονες Προτεραιότητας, ο καθένας εκ των οποίων επικεντρώνεται σε μια συγκεκριμένη θεματική διάσταση των πολιτικών ισότητας των φύλων:

A) Πρόληψη και καταπολέμηση έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας.

Ο Άξονας αυτός επικεντρώνεται σε μέτρα για την προστασία των γυναικών από την άσκηση κάθε μορφής βίας, την επιμόρφωση και κατάρτιση των στελεχών των αρμόδιων αρχών, την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εμπλεκόμενων μερών και του κοινού και διέπεται από τις αρχές και τις κατευθύνσεις της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης.

B) Ισότιμη συμμετοχή γυναικών σε θέσεις λήψης αποφάσεων/ ηγετικούς ρόλους.

Ο Άξονας αυτός επικεντρώνεται στην ενίσχυση της παρουσίας των γυναικών σε θέσεις εξουσίας και της εκπροσώπησης στην πολιτική και κοινωνική ζωή, στην εντονότερη συμμετοχή τους στα κοινά και την ενδυνάμωση των κοριτσιών μέσα από την εκπαίδευση και την ενημέρωση και την ανάδειξη προτύπων επιτυχημένων γυναικών από έχουν αναπτύξει δραστηριότητα και έχουν διακριθεί σε όλους τους τομείς.

Γ) Ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Ο Άξονας αυτός σχετίζεται με την μείωση του χάσματος των ανισοτήτων στον τομέα της εργασίας όσον αφορά την απασχόληση και τον επαγγελματικό διαχωρισμό, τις αμοιβές και τις διακρίσεις λόγω της μητρότητας και της φροντίδας των παιδιών με παρεμβάσεις που ξεκινούν από την εκπαίδευση και επεκτείνονται στην κατάρτιση, την επιμόρφωση και τη δια βίου μάθηση αλλά και σε δράσεις με στόχο την εναρμόνιση της επαγγελματικής και της προσωπικής και οικογενειακής ζωής.

Δ) ενσωμάτωση διάστασης φύλου σε τομεακές πολιτικές.

Ο Άξονας αυτός αφορά την ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου σε όλες τις διαστάσεις των τομεακών πολιτικών, όπου απαιτείται στενή συνεργασία με συναρμόδια υπουργεία, δημόσιους φορείς και την τοπική αυτοδιοίκηση. Μέσω αυτού του άξονα, γίνεται προσπάθεια για την προώθηση της ισότητας των φύλων στους προϋπολογισμούς και τον σχεδιασμό πολιτικών, σε ειδικές ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και πληθυσμούς, στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας, του αθλητισμού, του πολιτισμού, των ΜΜΕ. Περιλαμβάνει την ενίσχυση της παραγωγής στατιστικών στοιχείων και ερευνών υπό το πρίσμα

του φύλου για την υποστήριξη της παρακολούθησης, του σχεδιασμού και της εξειδίκευσης δράσεων προώθησης της ισότητας των φύλων. Είναι σημαντικό να αναφερθεί η σύνδεση των πολιτικών και δράσεων για την ισότητα των φύλων με όλες τις ευρωπαϊκές πολιτικές που τοποθετούν την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου ως προαπαιτούμενο για την ενεργοποίησή τους. Δόθηκε επίσης έμφαση στην προσπάθεια ανάδειξης των νέων προκλήσεων σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο ενόψει των σύγχρονων τεχνολογικών εξελίξεων και της τέταρτης Βιομηχανικής Επανάστασης που δημιουργούν νέες απαιτήσεις στον τομέα της οικονομίας, της εκπαίδευσης, της εργασίας και της τεχνολογίας.

Πώς θα διασφαλιστεί η πραγματική ισότητα των δύο φύλων

Κατάλληλη αγωγή των νέων στο πλαίσιο της οικογένειας.

Οι γονείς καλούνται να δίνουν με το καθημερινό τους παράδειγμα την αίσθηση του αδιαπραγμάτευτου αλληλοσεβασμού και της ισότιμης κατανομής των καθημερινών υποχρεώσεων, ώστε τα παιδιά να μην μεγαλώνουν με την εντύπωση πως η μητέρα είναι εκείνη που φέρει το μεγαλύτερο βάρος της ανατροφής τους, αλλά και των οικιακών εργασιών.

Ανθρωπιστική παιδεία στο πλαίσιο της εκπαίδευσης.

Μέσω της ανθρωπιστικής παιδείας οι νέοι θα αποκτήσουν βαθύ σεβασμό απέναντι στον άνθρωπο, χωρίς να υπάρχει στη σκέψη τους θέση για διακρίσεις οποιουδήποτε είδους (φύλου, θρησκείας, καταγωγής, οικονομικής επιφάνειας κ.λπ.). Το

ζητούμενο, επομένως, για τους φορείς της εκπαίδευσης είναι να μεταλαμπαδεύσουν στους νέους την αναγκαία εκτίμηση και τον αναγκαίο σεβασμό απέναντι στον συνάνθρωπό τους, ώστε καμία μεταξύ τους διαφοροποίηση να μην είναι ικανή για τη δημιουργία αρνητικών διακρίσεων.

Μέριμνα της πολιτείας για τον απόλυτο σεβασμό των δικαιωμάτων των γυναικών.

Η πολιτεία οφείλει να φροντίζει ώστε τα δικαιώματα των γυναικών να γίνονται απολύτως σεβαστά και να μην επιτρέπει διακρίσεις εις βάρος των γυναικών,

περνώντας κατ' αυτό τον τρόπο το σαφές μήνυμα προς όλους τους πολίτες πως δεν θα γίνεται ανεκτό κανένα φαινόμενο ανισότητας.

Παρουσίαση κατάλληλων προτύπων συμπεριφοράς στους νέους.

Αποτελεί ευθύνη όλων των ενηλίκων να δίνουν με το καθημερινό τους παράδειγμα το κατάλληλο πρότυπο συμπεριφοράς στους νέους. Οφείλουν, δηλαδή, να δείχνουν έμπρακτα πως σέβονται απόλυτα τις γυναίκες και να μην υπάρχει καμία αντίφαση ανάμεσα στα λόγια και στις πράξεις τους.

Θα πρέπει, άλλωστε, να καταστεί σαφές πως οποιαδήποτε σεξιστική συμπεριφορά κι οποιοδήποτε υποτιμητικό σχόλιο, δημιουργεί αμέσως την εντύπωση πως η ισότητα των γυναικών γίνεται σεβαστή σε θεωρητικό επίπεδο μόνο, χωρίς να έχει εμπεδωθεί στην καθημερινότητα των πολιτών.

Οι γυναίκες οφείλουν να προασπίζονται τα δικαιώματά τους.

Μέρος της ευθύνης για την εμπέδωση της ισότητας των δύο φύλων αντιστοιχεί εύλογα στις ίδιες τις γυναίκες, οι οποίες καλούνται να μην αποδέχονται συμπεριφορές ή πρακτικές που καταπατούν τα κατοχυρωμένα δικαιώματά τους ή επιχειρούν να μειώσουν την αξία του φύλου τους. Ενώ, συνάμα, οφείλουν να υπερασπίζονται τις ικανότητες των άλλων γυναικών και να μη γίνονται και οι ίδιες φορείς των στερεοτύπων εκείνων που θέλουν να απαλείψουν. Το να εκφραστεί μια γυναίκα υποτιμητικά για τις ικανότητες και την αξία των γυναικών είναι πολύ πιο επιζήμιο από μίαν αντίστοιχη συμπεριφορά ενός άνδρα, διότι υποδηλώνει απουσία αυτοεκτίμησης και υπονομεύει τις προσπάθειες δεκαετιών για την εξίσωση των δύο φύλων.

ΠΗΓΕΣ

<https://el.wikipedia.org>

<https://isotita.gr/>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A12016P%2FTXT>

https://europa.eu/european-union/about-eu/agencies/eige_el

<https://eige.europa.eu/el/in-brief>

https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_el

